

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Petra Průchy, JUDr. Jana Rutsche, JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobkyně: **M. E.,** zastoupené JUDr. Jiřím Bílkem, advokátem se sídlem Karlovo náměstí 5, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 8. 2009, č.j. OAM-299/VL-07-HA08-2008, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 8. 9. 2011, č. j. 61 Az 10/2010 - 65,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému advokátovi stěžovatelky JUDr. Jiřímu Bílkovi **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 7200 Kč. Tato částka bude jmenovanému vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 2 měsíců od právní moci tohoto rozhodnutí. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese stát.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností napadla žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) v záhlaví uvedené usnesení Krajského soudu v Ostravě, kterým odmítl její žalobu proti shora označenému rozhodnutí žalovaného, jímž žalobkyni neudělil mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Krajský soud odmítl žalobu z důvodu její opožděnosti. V odůvodnění svého usnesení uvedl, že rozhodnutí žalovaného žalobkyně převzala 16. 9. 2009. Lhůta pro

podání žaloby tak uplynula dnem 1. 10. 2009. Žalobkyně v této lhůtě doručila Krajskému soudu v Ostravě toliko shora uvedené rozhodnutí žalovaného bez žaloby samotné. Na výzvu krajského soudu podala žalobkyně na poštu dne 26. 2. 2010 podání nazvané „Žádost“, z něhož vyplynulo, že se nadále domáhá udělení mezinárodní ochrany. Toto podání však bylo učiněno až po uplynutí zákonné lhůty pro podání žaloby. Proto krajský soud rozhodl, jak shora uvedeno.

Nejvyšší správní soud, po konstatování přípustnosti kasační stížnosti, v souladu s ust. § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zkoumal, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by totiž tomu tak nebylo, musela by být odmítnuta jako nepřijatelná.

Přesahem vlastních zájmů stěžovatele, který ve věcech azylu jedině vede k meritornímu projednání kasační stížnosti, je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je, kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce, pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To prakticky znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto řízení je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.

O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v případě, že kasační stížnost se týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu nebo jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, přičemž rozdílnost v judikatuře může vyvstat na úrovni krajských soudů i Nejvyššího správního soudu. Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je na místě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně. Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O takové pochybení se může jednat především tehdy, pokud krajský soud nerespektoval ustálenou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu nebo krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. V této souvislosti je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že pokud by k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení, především procesního charakteru, proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby byla důvodem přijatelnosti kasační stížnosti.

Zde je nutné uvést, že stěžovatelka přijatelnost své kasační stížnosti netvrdila, a tím spíše pak neuvedla ani její důvody (tj. v čem spatřuje přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat). Za tohoto stavu věci se mohl Nejvyšší správní soud otázkou přijatelnosti její kasační stížnosti zabývat pouze v obecné rovině za použití nastíněných kritérií.

V kasační stížnosti se stěžovatelka dovolávala kasačních důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), d) a e) s. ř. s.

Souhlasila se zjištěními krajského soudu, že rozhodnutí žalovaného ve věci její žádosti o udělení mezinárodní ochrany přijala dne 16. 9. 2009 a že lhůta k podání žaloby na přezkum tohoto rozhodnutí uplynula 1. 10. 2009. Dále uvedla, že dne 29. 9. 2009 tuto žalobu podala k poštovní přepravě a adresovala ji Krajskému soudu v Ostravě jako soudu věcně i místně příslušnému. Zákonnou lhůtu pro podání žaloby tak dle svého přesvědčení dodržela. Skutečnost, že na žalobě byl jako adresát uveden Městský soud v Praze, stejně jako že nebyla datována a podepsána, nepovažovala za relevantní. Následně stěžovatelka obdržela výzvu Krajského soudu v Ostravě ze dne 12. 10. 2009, opatřenou úředním překladem do mongolštiny dne 18. 12. 2009. Na tu reagovala podáním ze dne 25. 2. 2010.

Stěžovatelka tak nerozuměla závěru krajského soudu, že doplnila podání až teprve na jeho výzvu, tedy po marném uplynutí zákonné lhůty k podání žaloby. Tím by totiž krajský soud zcela ignoroval ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s. Poukázala na to, že principem soudního řízení je posouzení projevu vůle účastníka zásadně podle obsahu projevu s tím, že soud vede osoby k tomu, aby bylo možno s jejich úkony spojit zákonem předvídané důsledky. Za tím účelem, je-li úkon vadný, tj. nesplňuje formální nebo obsahové náležitosti, popřípadě je nesrozumitelný nebo neurčitý, vyzve předseda senátu dle citovaného ustanovení s. ř. s. k opravě nebo odstranění vad, spolu s poučením a stanovením lhůty. V případě žaloby proti rozhodnutí správního orgánu jsou požadovány náležitosti žaloby alespoň v rozsahu § 71 s. ř. s., tedy alespoň jeden žalobní bod. Vyzval-li ji krajský soud k upřesnění žaloby a stanovil-li jí k nápravě vad podání lhůtu a pokud v této lhůtě žalobu doplnila, nelze takové podání odmítnout jako opožděné. Dle jejího názoru je nutno také zohlednit všechny okolnosti daného případu, tedy kombinaci cizince a podstaty řízení o mezinárodní ochranu a speciální zkrácené lhůty pro podání žaloby. Proto nelze výzvu soudu považovat za nadbytečnou a nelze souhlasit s jeho závěrem, že bez ohledu na takovou výzvu již nemohl přihlížet k doplněnému podání s ohledem na marné uplynutí zákonné lhůty pro podání žaloby.

Pokud se soud domníval, že se jedná o situaci, kdy je vada podání neodstranitelná a absolutní, pak neměl stěžovatelku k odstranění vad podání vůbec vyzývat. Proto považovala odmítnutí žaloby za nezákonné, krajský soud měl o žalobě rozhodnout meritorně. Nadto považovala rozhodnutí za nepřezkoumatelné.

Proto navrhla, aby je Nejvyšší správní soud zrušil a věc vrátil Krajskému soudu v Ostravě k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že nedisponuje všemi údaji pro posouzení včasnosti žaloby, ale z podkladů, které má, považuje závěr krajského soudu o opožděnosti žaloby za správný. Podle jeho názoru stěžovatelka nedoručila ani Krajskému soudu v Ostravě, ani Městskému soudu v Praze v zákonné lhůtě pro podání žaloby podání, které by bylo možno za žalobu považovat a u něhož by bylo možno odstraňovat vady postupem dle § 37 odst. 5 s. ř. s. Za žalobu nelze považovat zaslání samotného rozhodnutí správního orgánu. Navrhl proto, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl, případně ji odmítl, pokud by také ona byla podána opožděně.

Stěžovatelka doplnila svoji kasační stížnost podáním ze dne 25. 4. 2012. V jeho prvé části se věnovala popisu situace, v níž se nacházela ona, její muž a děti ve své vlasti. V podrobnostech odkázala na svůj přípis ze dne 25. 2. 2010 adresovaný krajskému soudu. V souvislosti s tím nesouhlasila se závěry žalovaného obsaženými v odůvodnění jeho rozhodnutí. Trvala na tom, že její manžel se zapojil do akcí odporu proti totalitnímu režimu a ona jej v tom podporovala. Proto všechny problémy s režimem dopadaly nejen na manžela, ale i na ni a jejich děti. Podle jejího názoru se žalovaný nedostatečně věnoval zjištění skutečností důležitých pro rozhodnutí, především neobjasnil zásadní rozpor mezi skutečnostmi uváděnými v žádosti a údajným pohovorem ze dne 23. 4. 2008. Zjištěná fakta pak nesprávně posoudil, čímž zatížil řízení vadou, která mohla mít vliv na správnost rozhodnutí ve věci.

V druhé části podání vytkla krajskému soudu, že se měl zabývat podstatou věci, nikoliv žalobu odmítnout. Proti rozhodnutí žalovaného, které považovala za nesprávné, totiž rozhodně brojit chtěla. Zůstala však v České republice bez prostředků a nezná právo ani jazyk. Je proto odkázána na bezplatnou pomoc organizací a jednotlivců, kteří jsou ochotni jí pomoci. Protože se jí nepodařilo kvalifikovanou pomoc včas zajistit, dala najevo svoji vůli nesouhlasu s rozhodnutím žalovaného tím, že toto rozhodnutí zaslala soudu. Ten ji pak zcela správně vyzval k doplnění jejího podání. V reakci na tuto výzvu podání dle svých možností doplnila. Vyjádřila názor, že z podání je zřejmé, co jím sledovala, tedy že žádala o přezkum rozhodnutí žalovaného. Krajský soud jí měl vzhledem k její situaci ustanovit zástupce dle § 30 občanského soudního řádu, neboť od počátku bylo zřejmé, že nebyla schopna se sama v řízení orientovat a že jako žadatelka o azyl nemá prostředky na právní zastoupení. Dle jejího přesvědčení tak k odmítnutí žaloby došlo v rozporu se zákonem, především s §§ 1-3 občanského soudního řádu.

Setrvala proto na svém původním procesním návrhu a navrhla ještě, aby Nejvyšší správní soud současně přikázal věc Krajskému soudu v Praze z důvodu vhodnosti, neboť místo jejího pobytu i sídlo jejího advokáta je v Praze.

Jak už Nejvyšší správní soud uvedl shora, pro to, aby kasační stížnost mohla býti považována za přijatelnou, musí svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele. Jedním ze základních veřejných subjektivních práv jednotlivce je bezpochyby právo na soudní ochranu zakotvené v čl. 36 Listiny základních práv a svobod. Dle jeho odst. 1 se každý může domáhat stanoveným postupem svého práva u nezávislého a nestranného soudu a ve stanovených případech u jiného orgánu. Dle odst. 2 kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen rozhodnutím orgánu veřejné správy, může se obrátit na soud, aby přezkoumal zákonnost takového rozhodnutí, nestanoví-li zákon jinak. Z pravomoci soudu však nesmí být vyloučeno přezkoumávání rozhodnutí týkajících se základních práv a svobod podle Listiny.

Ve světle shora citovaných ustanovení Listiny vystupuje dle názoru Nejvyššího správního soudu v přezkoumávané věci v úvahách o přijatelnosti kasační stížnosti do popředí především zájem na tom, aby stěžovatelka nebyla rozhodnutím krajského soudu o odmítnutí žaloby pro opožděnost dotčena ve svém právu na přístup k soudu. Tedy aby jí nebylo odepřeno právo na soudní ochranu kvůli případné nezákonnosti rozhodnutí krajského soudu způsobující, že žaloba proti rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany

nebyla meritorně projednána. Tento požadavek na ochranu uvedeného práva stěžovatelky majícího ústavní rozměr je dle mínění Nejvyššího soudu natolik intenzivní, že v důsledku něho je nutno nahlížet na podanou kasační stížnost jako na přijatelnou ve smyslu § 104a s. ř. s.

Nejvyšší správní soud proto přistoupil k posouzení důvodnosti kasační stížnosti, tedy k věcnému posouzení kasačních důvodů uváděných stěžovatelkou. Přezkoumal tak napadené usnesení Krajského soudu v Ostravě z hlediska uplatněných stížních bodů, jakož i ve smyslu § 109 odst. 3 s. ř. s. Dospěl k následujícím skutkovým a právním zjištěním a závěrům.

Nejvyšší správní soud předesílá, že je-li kasační stížností napadeno usnesení o odmítnutí žaloby, přicházejí pro stěžovatele v úvahu z povahy věci pouze kasační důvody dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. spočívající v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu. Pod tento důvod spadá také případ, kdy vada řízení před soudem měla nebo mohla mít za následek vydání nezákonného rozhodnutí o odmítnutí návrhu, a dále také vada řízení spočívající v tvrzené zmatečnosti řízení před soudem.

Krajský soud se tak nejprve musel zabývat námitkou nepřezkoumatelnosti vznesenou stěžovatelkou až v samém závěru kasační stížnosti. Dlužno konstatovat, že tento stížní bod stěžovatelka žádným způsobem nerozvedla ani nekonkretizovala. Nikterak nenavazoval ani na předcházející obsah kasační stížnosti.

Závěry krajského soudu by mohly být teoreticky nepřezkoumatelné z důvodu jejich nesrozumitelnosti nebo pro nedostatek důvodů [srovnej § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. Stěžovatelka sice nespecifikovala, o který z uvedených případů nepřezkoumatelnosti by se mělo jednat, ale protože k případné existenci nepřezkoumatelnosti rozhodnutí je soud ve správním soudnictví povinen přihlédnout i z moci úřední, nepřičítá Nejvyšší správní soud tuto nekonkrétnost tvrzení stěžovatelce k tíži. Souhlasit s ní však nemůže.

Nesrozumitelným se rozumí rozhodnutí, které z hlediska větného, významového či logického nedává smysl, například pro zjevný rozpor mezi výrokem a odůvodněním, pro nesmyslné větné vazby, vyjádření či argumenty soudu. Takovou vadou závěry krajského soudu ohledně dané problematiky evidentně netrpí, usnesení je v celém rozsahu pochopitelné a srozumitelné.

Neobstojí ani námitka nepřezkoumatelnosti napadeného usnesení pro nedostatek důvodů. Krajský soud své skutkové i právní závěry o opožděnosti podané žaloby odůvodnil způsobem, který Nejvyšší správní soud již shora popsal a který zcela dostačuje a umožňuje přezkum jejich zákonnosti a správnosti.

Nejvyššímu správnímu soudu tedy nic nebránilo přezkoumat napadené usnesení krajského soudu z pohledu druhé stížní námitky zpochybňující závěr o opožděnosti žaloby.

Za tím účelem bylo nejdříve nutné vyjasnit skutkový stav věci, neboť jeho popis provedený krajským soudem v odůvodnění napadeného usnesení se od popisu stěžovatelky v kasační stížnosti v některých bodech odlišoval. Z obsahu správního spisu Nejvyšší

správní soud zjistil, že rozhodnutí žalovaného, kterým neudělil žalobkyni mezinárodní ochranu, ze dne 18. 8. 2009, č.j. OAM-299/VL-07-HA08-2008, nabylo právní moci 16. 9. 2009. Správní spis obsahuje protokol z téhož dne o předání rozhodnutí žalobkyni, který je žalobkyní rovněž podepsán. V tomto údaji se jak krajský soud, tak stěžovatelka shodovaly. Vzhledem, k patnáctidenní lhůtě pro podání žaloby (viz § 32 odst. 1 zákona o azylu) tak lhůta pro podání žaloby končila dnem 1. 10. 2009.

Správní spis dále obsahuje žalobu žalobkyně, kterou napadá shora citované rozhodnutí žalovaného. Tato žaloba není datována ani žalobkyní podepsána. Na první straně je ručně psaná poznámka datovaná dnem 20. 10. 2010 a podepsaná neurčitou osobou (zřejmě některým z pracovníků správního orgánu), že toto podání bylo dne 30. 9. 2009 dodáno na OAMP Havířov, ale žaloba ze strany žadatelky k Městskému soudu v Praze podána nebyla. Poznámka dále odkazovala na další záznam založený ve spise. Tento záznam je podepsán stejnou osobou a je z téhož dne. Nachází se na listě, na němž je ještě fotokopie podacího lístku. Z podacího lístku lze zjistit, že žalobkyně coby odesílatel učinila dne 29. 9. 2009 na poště v Praze 4 podání, jehož adresátem byl Krajský soud v Ostravě. Z připojeného shora citovaného záznamu pak plyne, že bylo ověřeno, že ke Krajskému soudu v Ostravě bylo tímto podacím lístkem zasláno ze strany žadatelky rozhodnutí žalovaného. Správní spis obsahuje ještě úřední záznam ze dne 13. 10. 2010, učiněný a podepsaný pracovnicí OAMP Vyšní Lhoty Z. L., která téhož dne telefonicky ověřila, zda byla žalobkyní u Městského soudu v Praze žaloba proti citovanému rozhodnutí žalovaného podána. Pracovnicí úseku správního soudnictví tohoto soudu jí bylo sděleno, že k tomuto dni taková žaloba podána nebyla.

Ze soudního spisu Krajského soudu v Ostravě zjistil Nejvyšší správní soud následující. Uvedenému soudu byla dne 30. 9. 2009 doručena poštovní zásilka, kterou žalobkyně podala na poštovní úřad na Praze 4 dne 29. 9. 2009. Tato zásilka obsahovala pouze stejnopis shora citovaného rozhodnutí žalovaného o neudělení mezinárodní ochrany žalobkyni. Tato skutečnost vyplývá z poznámky učiněné a podepsané pracovnicí podatelny krajského soudu dne 1. 10. 2009. Krajský soud na toto podání zareagoval přípisem ze dne 12. 10. 2009, č.j. 5Nc 9/2009. Obsah tohoto přípisu považuje Nejvyšší správní soud za vhodné ocitovat v úplnosti: *„Věc: M. E. – nejasné podání. Krajskému soudu bylo Vámi poštou doručeno rozhodnutí Min. vnitra ČR ze dne 18. srpna 2009, č. j. OAM-299/VL-07-HA08-2008, e.č. X o neudělení mezinárodní ochrany bez žádné další písemnosti. Sdělte proto soudu obratem, z jakého důvodu jste tak rozhodnutí zaslala, resp. doručte řádnou žalobu proti němu, pokud jste ji mínila podat. Nebude-li na tuto výzvu reagováno, bude rozhodnutí bez dalšího opatření odloženo.“*

Uvedený přípis byl ustanoveným soudním znalcem přeložen do mongolštiny a doručen žalobkyni dne 25. 1. 2010. Ta zareagovala podáním předaným poštovnímu úřadu v Praze 4 dne 26. 2. 2010 a doručeným Krajskému soudu v Ostravě dne 1. 3. 2010. Krajský soud nechal opatřit soudním znalcem překlad tohoto podání nazvaného „Žádost“, z něhož plyne, že žalobkyně se nadále uchází o udělení azylu v České republice a důvody, které ji k tomu vedou. O tomto podání pak Krajský soud v Ostravě rozhodl kasační stížností napadeným usnesením.

Z uvedeného považuje Nejvyšší správní soud za prokázané, že nedatovaný a nepodepsaný formulář žaloby proti rozhodnutí žalovaného žalobkyně nikdy neodeslala

a to ani Městskému soudu v Praze, který byl na něm uveden jako adresát, ani Krajskému soudu v Ostravě jako soudu věcně a místně příslušnému k projednání takové žaloby. Dále má za prokázané, že poštovní zásilka doručená Krajskému soudu v Ostravě dne 30. 9. 2009 (tedy v zákonné lhůtě pro podání žaloby proti rozhodnutí žalovaného o neudělení mezinárodní ochrany) obsahovala toliko stejnopis uvedeného rozhodnutí, žádnou jinou písemnost. Obsah správního i soudního spisu tak jednoznačně popírá tvrzení stěžovatelky obsažené v kasační stížnosti, že poštovní zásilka adresovaná Krajskému soudu v Ostravě, kterou předala dne 29. 9. 2009 poštovnímu úřadu v Praze 4, měla obsahovat také žalobu proti rozhodnutí žalovaného. K prokázání pravdivosti tohoto tvrzení žalobkyně nepředložila žádné důkazy, ani provedení důkazů nenavrhovala.

Pokud jde o právní posouzení shora zjištěného skutkového stavu věci, Nejvyšší správní soud považuje za podstatné především zodpovězení otázky, zda stěžovatelka v zákonem stanovené lhůtě pro podání žaloby proti rozhodnutí žalovaného podání ve smyslu § 37 s. ř. s., které by mohlo být za takovou žalobu považováno, vůči krajskému soudu učinila či nikoliv.

Dle § 37 odst. 1 s. ř. s. mohou účastníci činit své úkony jakoukoliv formou, pokud zákon pro některé úkony určitou formu nestanoví. Dle odst. 2 téže normy podání obsahující úkon, jímž se disponuje řízením nebo jeho předmětem, lze provést písemně, ústně do protokolu, popřípadě v elektronické formě podepsané elektronicky podle zvláštního zákona. Bylo-li takové podání učiněno v jiné formě, musí být do tří dnů potvrzeno písemným podáním shodného obsahu nebo musí být předložen jeho originál, jinak se k němu nepřihlíží. Dle odst. 3 musí být z každého podání zřejmé, čeho se týká, kdo je činí, proti komu směřuje, co navrhuje, a musí být podepsáno a datováno. Podle § 37 odst. 5 s. ř. s. předseda senátu usnesením vyzve podatele k opravě nebo odstranění vad podání a stanoví k tomu lhůtu. Nebude-li podání v této lhůtě doplněno nebo opraveno a v řízení nebude možno pro tento nedostatek pokračovat, soud podání usnesením odmítne, nestanoví-li zákon jiný procesní důsledek. O tom musí být podatel ve výzvě poučen.

Na základě shora uvedeného dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že stěžovatelka v zákonem stanovené lhůtě pro podání žaloby proti rozhodnutí žalovaného žádné podání ve smyslu § 37 s. ř. s. neučinila. V této lhůtě totiž doručila krajskému soudu pouze stejnopis uvedeného rozhodnutí, který za takové podání rozhodně považovat nelze. Za této situace nemohl předseda senátu postupovat dle § 37 odst. 5 s. ř. s., tedy nemohl odstraňovat vady podání, neboť žádné podání způsobilé k odstraňování vad nebylo soudu doručeno.

Ze soudního spisu pak zřetelně plyne, že tak ani nečinil. Zaslaný stejnopis rozhodnutí žalovaného byl zaregistrován do rejstříku Nc jako nejasné podání a předseda senátu se toliko přípisem dotázal stěžovatelky, z jakého důvodu soudu předmětné rozhodnutí zaslala, a upozornil ji, že musí soudu zaslat řádnou žalobu, pokud tak mínila učinit.

Tento přípis tak rozhodně nelze považovat za výzvu k odstranění vad žaloby ve smyslu § 37 odst. 5 s. ř. s. Tomu ostatně odpovídá kromě shora citovaného obsahu i forma komunikace soudu se stěžovatelkou, neboť předseda senátu ji zaslal přípis, nikoliv usnesení vyžadované § 37 odst. 5 s. ř. s. O tomto zákonném ustanovení nebyla v přípise zmínka. Poučil také žalobkyni v tom smyslu, že pokud nebude na výzvu reagovat, bude zaslané

rozhodnutí bez dalšího opatření odloženo. Nikoliv tedy, že by v takovém případě hrozilo odmítnutí podání ve smyslu citovaného ustanovení.

Z obsahu shora citovaného soudního přípisu tak žalobkyně nemohla nabýt dojmu a legitimního očekávání, že snad žalobu skutečně podala. Naopak. Byla upozorněna, že soudu bylo doručeno pouze zmíněné rozhodnutí žalovaného a že pokud hodlala podat žalobu, musí tak teprve učinit. Na tom nemění nic skutečnost, že přípis byl žalobkyni doručen v době, kdy již zákonná lhůta pro podání žaloby dávno marně uplynula.

Krajský soud nepochybil ani v tom, že žalobkyni poté, co obdržel rozhodnutí žalovaného, neustanovil zástupce. Předně nutno konstatovat, že soudní řízení ve správním soudnictví upravuje v zásadě soudní řád správní, nikoliv občanský soudní řád. Dle § 64 s. ř. s. nestanoví-li tento zákon jinak, použijí se pro řízení ve správním soudnictví přiměřeně ustanovení prvé a třetí části občanského soudního řádu. Otázka zastoupení účastníků řízení ovšem soudním řádem správním upravena je, konkrétně v jeho § 35. Aplikace ustanovení § 30 občanského soudního řádu, jíž se žalobkyně dovolávala, tak z toho důvodu v úvahu nepřicházela. I toto ustanovení, stejně jako ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s., jehož aplikace by teoreticky v úvahu přicházela, však předpokládá, že účastník řízení o ustanovení zástupce požádá. Jak je ze shora popsaného zřejmé, taková žádost k rozhodnutí žalovaného doručenému krajskému soudu přiložena nebyla. Krajský soud tak o ustanovení zástupce z vlastní iniciativy rozhodovat nemohl.

První podání ve smyslu § 37 s. ř. s., které bylo možno považovat za žalobu proti předmětnému rozhodnutí žalovaného, tak bylo ze strany stěžovatelky krajskému soudu doručeno až 1. 3. 2010. A právě o tomto podání krajský soud následně rozhodl napadeným usnesením, samozřejmě s tím výsledkem, že je jako opožděné musel odmítnout, neboť mu ze shora uvedených důvodů bylo zcela nepochybně doručeno po uplynutí zákonem o azylu stanovené lhůty pro podání žaloby. Právní závěr krajského soudu o opožděnosti žaloby tak Nejvyšší správní soud shledal zákonným. Za tohoto stavu věci se tak již pochopitelně nemusel krajský soud v odůvodnění svého rozhodnutí zabývat meritem věci, tedy oprávněností žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany.

Protože žádná z kasačních námitek důvodná nebyla, Nejvyššímu správnímu soudu nezbylo, než aby kasační stížnost zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Žalobkyně coby stěžovatelka nedosáhla v řízení procesního úspěchu, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 120, § 60 odst. 1 s. ř. s.). Pokud jde o žalovaného, pak ten úspěch ve věci měl, ale ze soudního spisu nevyplývá, že by mu nějaké náklady v souvislosti s řízením o kasační stížnosti vznikly.

Žalobkyni byl pro řízení o kasační stížnosti usnesením krajského soudu ze dne 3. 11. 2011, č. j. 61Az 10/2010 - 81, ustanoven zástupcem advokát JUDr. Jiří Bílek. Z obsahu soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že jmenovaný učinil ve věci ve smyslu příslušných ustanovení vyhlášky č. 177/1996 Sb. 3 úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, porada s klientem přesahující 1 hodinu, sepis písemného podání soudu) po 2100 Kč. Současně má nárok na náhradu hotových výdajů za tři režijní paušály po 300 Kč, celkem tedy 7200 Kč. Není plátcem DPH. Nejvyšší správní soud proto

ustanovenému zástupci stěžovatelky přiznal odměnu za podmínek uvedených ve výroku III. tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 10. května 2012

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu